

NERO, WEEKDIER MET DODELIJKE BEET

door PETER LIEFHEBBER

Oude en prangende vraag: wat drijft mensen naar de macht en, als ze die hebben, tot misbruik ervan? Antwoorden zijn er in vele maten en gewichten, maar het verlossende woord is nooit gesproken. Ook niet door Jean Racine in zijn tragedie 'Britannicus', waarin hij de opkomst van de vreselijke keizer Nero schilderde, maar pakkend is zijn benadering wel.

Het is een nog jong Nerootje dat we te zien krijgen, recent op de troon gepoot door zijn sluwe moeder Agrippina, die als spin in het web van de macht een natuurtalent is. Ze koestert de droom om, achter Nero, de ware heerseres van Rome te kunnen zijn, maar dat blijkt een illusie als haar zoon zelf de smaak te pakken krijgt.

Racine maakte niet de voor de hand liggende, maar oersaai keus om Nero neer te zetten als een van meet af aan onbestuurbare bulldozer. Integendeel, Nero's zwakte is onzekerheid, waardoor hij aanvankelijk juist te gemakkelijk het oor naar iedereen laat hangen. De influisteringen van zijn moeder en van zijn raadgevers, elk met hun eigen motieven, laten hem steeds weer zijn wankelmoedige voornemens herzien. Slechts snelle, onherroepbare beslissingen bieden hem een uitweg uit die permanente verwarring, en die ontdekking brengt zijn moordmachine op gang.

Deze emotionele verscheurdheid van Nero, en ook z'n flinterdunne normbesef, krijgen van Eelco Smits het volle pond. Subtiel en overtuigend maakt hij aannemelijk hoe hij, weerloos tegen de listige woorden van zijn adviseurs, naar voren vlucht door het opruimen van iedereen die hem hindert. Deze Nero is een weekdier, maar wel met een dodelijke beet.

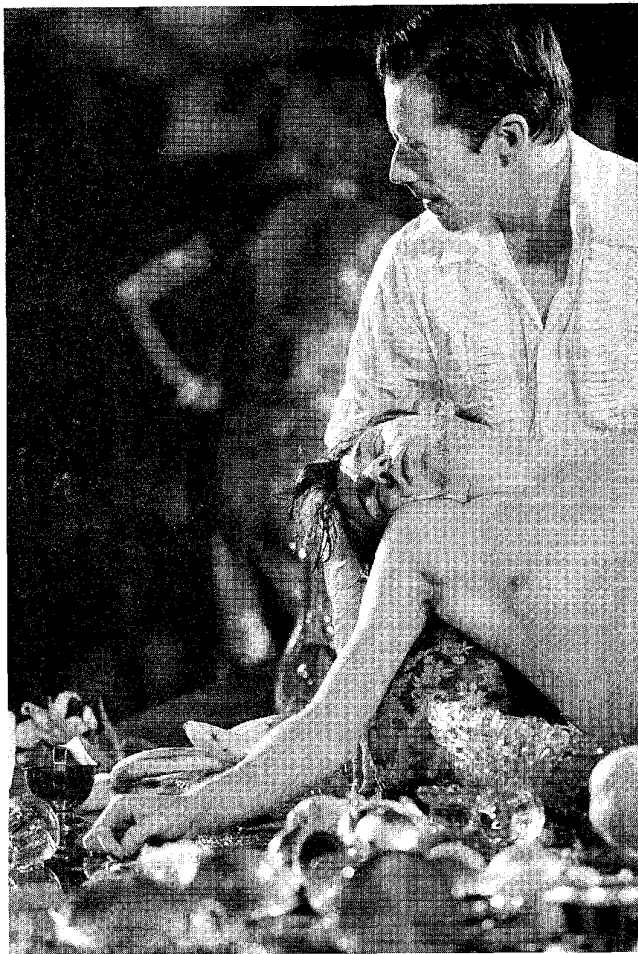
Als het een doelgerichte keus was om zowel voor Nero als

voor zijn halfbroer en rivaal Britannicus een tengere acteur te kiezen, is dat een slimme zet geweest. Wat anders al gauw een gevecht is tussen fysieke mastodonten, heeft nu de contouren van een botsing van lichtgewichten, ook emotioneel, ook mentaal, waardoor de aandacht zich verplaatst naar deze laatste aspecten.

Alwin Pulinckx, als een ook al slap Britannicusje vol zelfbeklag, en een voortreffelijke Marieke Heebink als de manipulerende, geraffineerde, maar uiteindelijk haar hand overspelende Agrippina zorgen er mede voor dat de voorstelling speltechnisch weinig tekort komt. Mooi, zuiver rolletje ook van Markoesa Hamer, de twistappel tussen de halfbroertjes.

Deze voorstelling is de eerste vrucht van een samenwerkingsverband tussen Toneelgroep Amsterdam en Toneelschuur Haarlem, die jonge regisseurs de kans willen geven zich in grotere zalen te richten tot grotere publieken. De aftrap van dit initiatief, TA-2 gedoopt, is in elk geval geslaagd: deze 'Britannicus' van Thibaud Delpout, pas vorig jaar

afgestudeerd, doet niet aan als een oefening van nog trillende vingers, maar verraad een vaste hand. Sterke en frisse start.

■ Eelco Smits als Nero en Alwin Pulinckx als Britannicus.

FOTO: SANNE PEPPER

Advertisement for a play titled 'Cohen blaast hoog van toren' (Cohen blows high from the tower). The ad includes a small image of a man and text describing the production. The text mentions 'Cohen blaast hoog van toren' and 'van toren'.